

מלחמה אין אוקריינע. טאג-טעגלעכע ידיעות. 4ער מאַרץ 2022 10.00 פֿרי

מיט די עלנבויוג קאָן מען זיך אַ מאָל דורכשלאָגן אַ וועג, נאָר ווייט וועסטו ניט אוועקגיין (יידיש ווערטל)

ענערגיע זיכערקייט די רוסישע אַרמיי האָט **באַמבאַרדירט** קראָפּטסטאַנציעס פֿון דער גרעסטער אַטאָמישער עלעקטראָסטאַנציע אין אייראָפּע, די זאַפּאַראָזשיע יאָדער-עלעקטריי. מע האָט דאָס פֿיער פֿאַרלעשט און די שטראָלונג איז ניט אַריבער דער נאַרמע. ניט מער, דאָס רוסישע מיליטער בלייבט אויפֿן אָרט און האָט די דעה. אויב אַט די עלעקטראָסטאַנציע וואָלט געפּלאַצט, וואָלט דאָס געווען צען מאָל ערגער פֿון טשערנאָביל, זאָגט אויסן מיניסטער קולעבאַ. די אינטערנאַציאָנאַלע נוקלעאַרע זיכערקייטס אַגענץ IAEA אין ווין האָט איר אומגליק- און נויט-צענטער אַקטיוויזירט אין פֿולער מעת-לעת רעאָגיר-מאָדוס. פֿריער שוין האָט דאָס אינטערנאַציאָנאַלע 35-קעפּיקע דירעקטאָריום אָנגענומען אַ רעזאָלוציע וואָס פּסלט די רוסישע אַגרעסיע קעגן אוקריינע און פֿאַדערט אויפֿן אָרט צו מאַכן אַ סוף צו אַלע אומלעגאַלע אַקטיוויטעטן וואָס באַדראַען אוקריינעס יאָדער-אויסריכטונגען. נאָך פֿריער, דעם 3טן מאַרץ, האָט אוקריינע זיך שוין **געוואַנדן צום IAEA** באַמערקנדיק אַז רוסלאַנדס פֿריערדיקער פֿאַרכאַפֿן די נוקלעאַר-סטאַנציע פֿון טשערנאָביל טראָגט מיט זיך סמנים פֿון נוקלעאַר-טעראָריזם.

פֿאַרהאַנדלונגען – צווייטע רונדע די אוקריינישע דעלעגאַציע האָט אַנטייל גענומען אין דער צווייטער רונדע פֿון די פֿאַרהאַנדלונגען מיט דער רוסישער דעלעגאַציע. אוקריינעס עיקרדיקע פֿאַדערונגען האָט מען ניט נאָכגעקומען, ווי עס זאָגט אויס **מיכילאַ פּאַדאַליאַק**, דער ראַטגעבער צום הויפט פֿונעם פּרעזידענטס ביראָ. מע האָט זיך כאַטש געייניקט אויף געמיינזאַמער אַרעאַניזירונג פֿון הומאַניטאַרע קאָרדאַרן אויף צו עוואַקוירן בירגער, און אויף דעם אויסטיילן עסנוואַרג אין מעדיצין אין די סאַמע ערגסטע קאַמף-שטחים.

מענטשלעכע קריזיסן ווערנאָונאַ ראַדאַ, דער אוקריינישער פֿאַרלאַמענט האָט **זיך געווענדט** צו די פֿאַראייניקטע פֿעלקער (UN), דעם אינטערנאַציאָנאַלן קאָמיטעט פֿון רויטן קרייץ (ICRC), אייראָפּעישן פֿאַרלאַמענט, נאַציאָנאַלע פֿאַרלאַמענטן א"א, פֿאַר שוץ פֿון אַקריינעס בירגער באַפֿעלקערונג קעגן באַוואָפֿנטע אַנפֿאַלן פֿון די רוסישע איינדרינגערס. די ווענדונג האָט אַנטהאַלטן אַ פֿאַרלאַנג פֿון אַ פֿאַרווערטע פֿלי-זאָנע איבער אוקריינע, דאָס איינשטעלן הומאַניטאַרע קאָרדאַרן. און דאָס אַריינשיקן פֿונעם שלום-קאָרפּוס פֿון די פֿאַראייניקטע פֿעלקער. בעת-מעשה האָט מען עוואַקוירט 1500 ווייבער און קינדער פֿון אירפּין און בוכאַ, און 500 פֿון כוואַסטעוו (פּאַסטיוו, 60 קמ דרום-מערב פֿון קיעוו) וועגן דער געשפּאַנטער סיטואַציע אין דער געגנט. די בלאַקאָדע פֿון מאַריאָפּאָל ביים אַזאָווער ים גייט אָן, בשעת די נייטיקסטע שטאַטישע אינפֿראַסטרוקטור איז געשעדיקט און דער צושטעל פֿון עלעקטריע, וואַרעם (דרויסן-טעמפּעראַטור אַרום פֿריפּונקט) און וואַסער ווערן געשטערט. דערוויילע וואַרט די שטאַט-פֿאַרוואַלטונג אויף אַ באַשלוס וועגן "גרינע קאָרדאַרן". נאָך דריי טעג ווידערשטאַנד קעגן רוסישן מיליטער, **וואַרנט** די כערסאָנער שטאַט-פֿאַרוואַלטונג אַז די שטאַט שטייט ביים ראַנד פֿון אַ מענטשלעכן קריזיס אויב עס גייט אָן אַזוי. דער בירגערמייסטער פֿון כערסאָן פֿאַרלאַנגט גרינע הומאַניטאַרע קאָרדאַרן פֿאַר מענטשן אויף צו פֿאַרלאַזן די שטאַט. אַרום פֿערציק מענטשן זיינען אומגעקומען, העכער 600 מענטשן מיט צוקערקרענק (דיאַבעט) דאַרפֿן נייטיק אינסולין. ניט קאָנען צוקומען צו מעדיצין איז בכלל אַ גרויסער פּראָבלעם אין דער גאַנצער געגנט.

דויערנדיקע לופט-אַנפֿאַלן פֿאַראַן פּחדיםדיקע ידיעות אַז די רוסן וואָלטן געקענט אוועקשטעלן פֿיל-ראַקעטן-וואַרפֿערס ביי דער רוסישער גרענעץ, אינעם דערפֿל פּאַפּאַווקע, געצילט אויף זייער אייגן לאַנד, זאָגט אויסן מיניסטער **דמיטראַ קולעבאַ**. דאָס זעט אויס ווי אַ "פֿאַלשער פֿאַן אַפּעראַציע" כדי אוקריינע אָפּ צו מאַלן ווי אַן אַגרעסאָר. ווידער אַ לופט-אַטאַקע האָט געטראָפֿן די וואַרעם-קראָפּטסטאַנציע און וואַקזאַל פֿון אַכטירקע (וואָס צוויסן סומי און כאַרקאָוו). כאַרקאָוו גייט מען אָן באַמבאַרדירן. **עטלעכע וויין-בנינים** און דער פֿילפּלאַץ זיינען געטראָפֿן געוואָרן. איזיום (120 קמ דרום-מזרח פֿון כאַרקאָוו) ווערט אַלע 90 מינוט באַמבאַרדירט. בוכאַ (אויפֿן צפֿון-מערב ראַנד פֿון קיעוו) **איז אין אוקריינישע הענט**, כאַטש שפּעטער דעם טאָג איז געווען אַ 4-שעהיקע שישעריי. דער מצב אין שטאַט האָט מען מער-וויניציקער אין די הענט, אָבער רוסישע סאַלדאַטן פֿאַרבלייבן אין די שכנותדיקע דערפֿער. אין כערסאָן האָבן רוסישע חיילות פֿאַרכאַפֿט די לאַקאַלן פֿון דער טעלעוויזיע-סטאַנציע "סוספּילנע". אַ וואַגיקער ציל פֿון די רוסן איז אונטערצויריסן די נאַציאָנאַלע ראַדיאָ- און טעלעוויזיאָר-סטאַנציעס און זיי צו פֿאַרכאַפֿן און פֿאַרשפּרייטן באַבע-מעשיות און ליגונים. דער אויסן-מיניסטער קולעבאַ **וואַרנט**, די באַזעצערס קענען אָנמאַכן אַ כּמו-דעמאָנסטראַציע אַז כערסאָן וויל זיך אָנשליסן ביים קרים. דער קאַמף אום ענערגאַדאַר ביי זאַפּאַראָזשיע גייט אָן. די שטאַט בלייבט אין אוקריינישע הענט, כאַטש רוסישע זעלנער זענען אַריין אין שטאַט. אין טשערניעווע זענען 22 בירגער אומגעקומען דורך ווידער אַ לופט-אַנפֿאַל. אַט דאָס **פּילמל וויזט** באַראַדיאַנקע (צפֿון-מערב פֿון קיעוו) נאָך די אַקערשטיקע קאַמפּאַקציעס. פֿון אַט דער זשיטאַמירער מיטלשול איז **געוואָרן אַ תּל** נאָך דער פֿרימאַרגנדיקער ראַקעט-אַטאַקע.

אינטערנאַציאָנאַלע געמיינשאַפֿט אוקריינע וועט אַנטייל נעמען אין דער אייליקער נאַטאַ-אַסאַמבלעע (אַסיפּה) דעם 4טן מאַרץ. **מיניסטער קולעבאַ וועט פֿאַרלאַנגען** נאַטאַ-לענדער זאָלן אוקריינע באַוואָפֿענען מיט זעניט-געווער סיסטעמען, פֿאַרמאַכן דעם אוקריינישן לופטרום און אָננעמען אַ סיסטעמאַטישערע צוגאַנג צו זיכערקייט. די אינען-מיניסטאַרן פֿונעם אייראָפּעישן פֿאַרבאַנד האָבן **איינשטימיק באַשלאָסן** צו צו טיילן אוקריינישע פּליטים מאַמענטאַגע שוץ און רעכט, ס'הייסט אויף וווינען און אַרבעטן אין די לענדער פֿונעם אייראָפּעישן פֿאַרבאַנד, צו האָבן צוטריט צו סאַציאַלע פֿאַרזאַרגן (ווינונג און מעדיצינישע פֿאַרזאַרגונג). אונגערן **וועט ניט וועטאַירן** אייראָפּעישע סאַנקציעס קעגן רוסלאַנד: דער פרעמיער-מיניסטער וויקטאָר אַרבאַן האָט געזאָגט, די אייניקייט פֿון 27-לענדער-בלאָק איז צו וויכטיק בעתן קריג אין אוקריינע. מאַלדאָווע און גרוזיע האָבן, נאָכפֿאַלגנדיק אוקריינע, אַפּייעל אָנגעפֿרעגט מיטגלידערשאַפֿט אינעם אייראָפּעישן פֿאַרבאַנד.

געזונט-פֿארזאָרגונג דער אוקרינישער געזונט-מיניסטעריום האָט [דערקלערט](#) אַז העכער 500 אויסלענדישע מעדיקערס האָבן צוויסן געגעבן דעם ווונטש צו קומען קיין אוקריינע צו געבן מעדיצינישע הילף האָנט ביי האָנט מיט אוקרינישע דאָקטוירים.

אַ סוף צו משא-ומתן ספּאַטיִי האָט מִבֿשר געווען (אַנאָנסירט) דאָס פֿאַרמאָכן דעם פֿיליאַל אין רוסלאַנד און שטאַרק באַגרענעצן זיינע אַקטיוויטעטן דאָרטן. **פֿאַלקסוואַגן** האָט געמאָלדן דוחה צו זיין די פֿראַדוקציע אין רוסלאַנד. **איקעא** האָט געמאָלדן דאָס אָפּהאַלטן זיינע אַקטיוויטעטן אין רוסלאַנד. **ערביענבי** סוספענדירט זיין טעטיקייט אין רוסלאַנד און בעלאָרוס. זען די [רשימה פֿון אונטערנעמען](#) וואָס האָבן אָפּגעלייגט זייער טעטיקייט אין רוסלאַנד.

פֿאַלשע ידיעות און בילבולים אויף צו רעכטפֿאַרטיקן אַ טאָטאַלן קריג באַנוצט רוסלאַנד אַ באַזונדערן נאַראַטיוו אין סאַציאַלע מעדיעס און אין אינפֿאַרמאַציע-קאָנאַלן געצילט אויף מענטשן אומעטום אַרום דער וועלט. זיי פֿרעזענטירן ווי אַ תּירוץ פֿאַר זייער אַגרעסיע די "באַפֿריינג איניציאַטיווע פֿאַר די לידנדיקע שטחים פֿון דאַנעצק און לוגאַנסק". לויט רוסלאַנדס מעשה האָבן אוקרינישע "נאַציאָנאַליסטן" און "נאַציס" גורם געווען אַט די "לידן". רוסלאַנד טענהט אַז דאָס אוקרינישע מיליטער האָט אַכט יאָר אַטאַקירט דעם דאַנבאַס און אַזוי אַרום רוסלאַנד געצווינגען אַנצוהייבן אַ מלחמה. אַזעלכע מעשיות נעמען שטענדיק אַרײַן דעם טױט פֿון קינדער און זקנים.

זיי פֿאַרשפּרייטן באַבע-מעשיות וועגן מעגלעכער דיסקרימינאַציע פֿון אויסלענדער אין אוקריינע. אוקריינע ניצט ניט קיין אויסלענדער ווי אַ "מענטשלעכער שירעם", [זאָגט דער צענטער](#) פֿאַר אָפּענטפֿערן פֿאַלשע אינפֿאַרמאַציעס ביים אוקרינישן נאַציאָנאַלן זיכערקייטס און פֿאַרטיידיקונגס ראַט. לויט דער רוסישער פֿראַפּאָגאַנדע העלפֿן רוסן אויסלענדישע סטודענטן וואָס "די אוקרינישע זיכערקייטס כוחות האָבן געהאַלטן ווי לעבעדיקע משכנות פֿאַר לעבעדיקע שירעמס" צו פֿאַרלאַזן אוקריינע. דאָס איז ניט געשטויגן ניט געפֿלויגן: אוקריינע פֿאַרזיכערט אַז אַלע אויסלענדער וואָס ווילן אַוועק האָבן דאָס רעכט אַזוי צו טאָן.

ראַדיאָ סטאַנציע "עכאַ מאָסקווי", איינע פֿון די לעצטע פֿרייע רוסישע מעדיעס, [איז פֿאַרמאַכט געוואָרן דורך זיין אַנפֿירונג](#) נאָך שטאַרקע פֿראַבלעמען וועגן זייערע באַריכטן פֿון דער מלחמה אין אוקריינע, האָט דער רעדאַקטאָר אויסגעזאָגט דעם דאַנערשטיק.

אַקאַדעמישע וועלט אוקרינישע וויסנשאַפֿט מענטשן [רופֿן די אינטערנאַציאָנאַלע אַקאַדעמישע וועלט](#) זיך זאָל זי רירן: אָפּלייגן צוזאַמענאַרבעט מיט רוסלאַנד. זיי פֿאַרלאַנגען אַן אינטערנאַציאָנאַלן בויקאָט פֿון וויסנשאַפֿטלעכע מאַניפֿעסטאַציעס אין רוסלאַנד, אָפּשניידן רוסישע פֿאַרשערס פֿון אינטערנאַציאָנאַלע דאַטן-באַזען, באַזייטיקן רוסישע פּובליקאַציעס פֿון סקאָפּוס (SKOPUS), אָפּשטעלן שותפות מיט רוסישע פֿאַרלאַגן וואָס זייער מלוכה שטיצט זיי.

צאָלן:

- דער גענעראַל-שטאַב פֿון די אוקרינישע באַוואַפֿנטע כוחות האָט דערקלערט די בערנדדיקע אַבֿדות (פֿאַרלוסטן) פֿון דער רוסישער אַרמיי ביזן 4טן מאַרץ 6 אין דער פֿרי (מע ציילט נאָך, און סע גייט אָן שווער וועגן די שווערע קאַמפֿן): פֿאַרשוניע אַרום 9,166, טאַנקען 251, פֿאַנצערקאַמפּוואַנגס (בראַנעוויקעס) 939, אַרטיילעריע סיסטעמען 105, זענטי-אָדער אַנטילופֿט-האַרמאַטן 18, עראַפּלאַנען 33, העליקאָפּטערס 37, פֿאַרמיטלען 404, פֿילראַקעטן-שיס-סיסטעמען 50, גיכע שיפֿן 2, ברענשטאָף טאַנקען 60.

זייט אַזוי גוט און טוט וואָס איר קענט, יעדע אַקציע העלפֿט, ווי קליין זי זאָל ניט זיין:

- רופֿט אויף אייערע פֿאַליטיקערס און אויטאָריטעטן צו פֿאַדערן אַ פֿאַרווערטע פֿלי-זאָנע איבער אוקריינע.
- מע דאַרף אינטערנאַציאָנאַלע דאָקטוירים. דאָ לינקן (פֿאַרבינדונגען) פֿאַר די וואָס ווילן מיטהעלפֿן אוקריינע: <https://bit.ly/3Ka5zX9>, ukrainemedhelp@gmail.com
- איר קאָנט אונטערשטיצן אוקריינע. דאָ אַ רשימה פֿון ראַיעלע אַרגאַניזאַציעס: [Stand For Ukraine](#)

אַ דאַנק פֿאַר אייער הילף!

זאָל לעבן אוקריינע!

Update prepared by representatives of Ukrainian NGOs and experts in human security and democracy, who stayed in cities all over Ukraine.. NGOs: Institute for political and information research NGO, World of Communities, Kyiv educational center Tolerspace, U-Cycle NGO (Kyiv Cyclists Association), OpenSpace.Works Cooperative. Experts: Sofia Oliynyk, Maryana Zaviyska, Sofia Bela (culture heritage block), Taras Tymchuk, Marianna Semenyshyn, Uliana Movchan (Disinformation block).